

کلوپیدوگرل (Clopidogrel) چیست؟

در خون شما سلول های چسبنده ای وجود دارد که به آنها پلاکت گفته می شود. پلاکت ها با چسبیدن به یکدیگر لخته تشکیل می دهند تا از بروز خونریزی در شرایط آسیب های عروقی پیشگیری نمایند. گاهی اوقات پلاکتها این لخته را داخل عروق تشکیل می دهند که می تواند موجب انسداد عروق و وقوع سکته های قلبی و مغزی گردد. این اتفاق معمولاً زمانی رخ می دهد که دیواره های عروق به دلایل مختلف با رسوب چربی ها ضخیم شده باشد و یا ضربان قلب نامنظم و سریع باشد. چنانچه این لخته در عروق اطراف قلب تشکیل شود، منجر به کاهش خونرسانی به قلب می گردد.

سندروم حاد عروق کرونر (ACS) نام دسته ای از اختلالات است که در این شرایط ایجاد می شود.

کلوپیدوگرل در شرایط پس از حملات قلبی یا دردهای آئزین قلبی کنترل نشده و پس از عمل های جراحی قلب و عروق (مانند فنر گذاری عروق قلب) تجویز می گردد. این دارو با کاهش چسبندگی پلاکت ها از تجمع پلاکتی و تشکیل لخته جلوگیری می نماید و این کار خطر بروز حملات قلبی یا سکته را کاهش می دهد.

پیش از شروع مصرف کلوپیدوگرل

- در صورت بارداری یا شیردهی، حتماً پزشک خود را در جریان قرار دهید.
- در صورتی که سابقه ی هرگونه خونریزی از جمله زخم فعال معده یا جراحی یا جراحی در چند هفته ی اخیر داشته اید، حتماً به طور کامل برای پزشک توضیح دهید.
- در صورت سابقه ی اختلال کبدی یا کلیوی به پزشک خود اطلاع دهید.
- سابقه ی حساسیت به این دارو یا هر داروی دیگر را به پزشک اطلاع دهید.
- لیست کلیه ی داروهای مصرفی (حتی داروهای بدون نسخه، مکمل و گیاهی) را همراه خود داشته باشید و در اختیار پزشک یا داروساز قرار دهید تا در صورت احتمال بروز تداخل با کلوپیدوگرل، اقدامات لازم انجام شود. به ویژه در صورتی که مصرف کننده ی داروهای اس آمپرازول، امپرازول یا رپاگلیناید می باشید، حتماً پزشک را در جریان قرار دهید.

نحوه ی صحیح مصرف کلوپیدوگرل

-قرص کلوپیدوگرل را دقیقاً طبق دستور پزشک مصرف نمایید.

-معمولاً یک قرص ۷۵ میلی گرمی یک بار در روز تجویز می گردد. با این حال با توجه به شرایط بیمار، ممکن است دارو با مقدار مصرف بیشتری تجویز گردد. حتی گاهی ممکن است نوبت اول مصرف با دوز بالا (۱۵۰ تا ۳۰۰ میلی گرم) از دارو آغاز شود و پس از آن مقدار مصرف کاهش یابد.

-می توانید کلوپیدوگرل را در هر زمانی از روز که برای شما مناسبتر است مصرف نمایید. با این حال مصرف منظم دارو در زمان مشخصی از روز از فراموشی مصرف جلوگیری نموده و اثرات مطلوب زودتر ظاهر می گردد.

-برخی بیماران ترجیح می دهند این دارو را صبح ها مصرف نمایند تا از فراموشی مصرف دارو در طی روز جلوگیری کنند. کلوپیدوگرل با غذا تداخلی ندارد و می توانید آن را قبل یا بعد از غذا مصرف نمایید.

-در صورت فراموش کردن یک نوبت دارو، به محض یادآوری آن را مصرف نمایید اما اگر بیشتر از ۱۲ ساعت از زمان مصرف گذشته است، نوبت فراموش شده را مصرف ننموده و نوبت بعد را طبق روال سابق مصرف کنید.

از دو برابر نمودن مقدار مصرف در یک نوبت جهت جبران نوبت فراموش شده اکیداً خودداری نمایید.

-دارو را در ظرف در بسته غیرشفاف (جهت جلوگیری از قرار گرفتن در معرض نور) و مکان خشک نگهداری نمایید.

توصیه ها

-همانطور که توضیح داده شد، مصرف این دارو از تشکیل لخته های خونی جلوگیری می نماید. به همین خاطر طبیعی است که با مصرف این دارو، بدن بیشتر از سابق مستعد خونریزی گردد. بنابراین تا جای ممکن از بدن خود در برابر ضربه و آسیب مراقبت نمایید. همچنین از مسواک نرم جهت جلوگیری از خونریزی لثه ها استفاده کنید و هر گونه خونریزی غیر معمول را حتماً به پزشک اطلاع دهید.

-در صورتی که نیاز به هر گونه عمل جراحی یا اقدامات دندانپزشکی داشتید، حتماً پزشک یا دندانپزشک را در جریان مصرف این دارو قرار دهید. عموماً نیاز است که حداقل یک هفته قبل از انجام اعمال جراحی، مصرف این دارو تحت نظر پزشک قطع گردد.

در مدت درمان با این دارو حتماً تحت نظر پزشک باشید تا با معاینات و بررسی های منظم و دوره ای، وضعیت بهبودی مورد بررسی قرار گیرد.

-پیش از خرید یا شروع مصرف هر داروی بدون نسخه، دارو ساز را در جریان مصرف کلوپیدوگرل قرار دهید تا از مناسب بودن مصرف همزمان این داروها با یکدیگر اطمینان حاصل کنید.

از شروع مصرف هر گونه داروی ضد درد و التهاب (خصوصاً داروهای حاوی آسپیرین و ایبوپروفن) بدون مشورت با پزشک خودداری کنید. زیرا مصرف همزمان این داروها، خطر خونریزی را افزایش می‌دهد. (توجه نمایید که اکثر داروهای سرماخوردگی و آنفولانزا حاوی آسپیرین یا ایبوپروفن می‌باشند).

-به علت شیوع عوارض گوارشی کلوپیدوگرل و داروهایی که عموماً همراه با آن جهت درمان مشکلات قلبی استفاده می‌گردند، احتمالاً پزشک برای شما دارویی جهت جلوگیری از معده درد و مشکلات گوارشی تجویز می‌نماید. پزشکان عموماً همراه با کلوپیدوگرل داروی پنتوپرازول را به بیمار توصیه می‌نمایند. دقت نمایید که دقیقاً داروی توصیه شده توسط پزشک را مصرف نمایید و از هر گونه تغییر دارو یا شروع مصرف داروهای ضد سوء هاضمه ی جدید، بدون مشورت با پزشک یا داروساز خودداری نمایید. به طور مثال مصرف همزمان کلوپیدوگرل با داروی امپرازول تداخل دارویی ایجاد می‌نماید و چنانچه بیمار پیش از شروع درمان از آن استفاده می‌نموده است، لازم است داروی دیگری همچون پنتوپرازول جایگزین آن گردد.

-از مصرف بیش از حد فرآورده ها و غذاهایی که موجب رقیق شدن خون می شوند، مانند سیر جینسنینگ و جینکو خودداری نمایید و پیش از خرید هر گونه مکمل ویتامین یا گیاهی پزشک را در جریان قرار دهید.

-در صورت مشاهده ی خونریزی لثه‌ها، خونریزی بینی، کبودی و جراحت پوستی در صورتی که خونریزی بند نیامد و ادامه دار شد، لازم است به پزشک مراجعه نمایید.

-در صورت سوء هاضمه، تهوع، درد شکمی و اسهال با مصرف وعده های غذایی سبک و پرهیز از غذاهای پرچرب پر ادویه می‌توان این علائم را برطرف نمود.

-در صورت مشاهده ی هر گونه علامت جدید یا مشکلی، (خصوصاً در زمان شروع مصرف این دارو) حتماً با پزشک مشورت نمایید.

-در صورت مشاهده ی تیرگی ادرار و تغییر در حجم ادرار، احساس خستگی مفرط، کاهش اشتها، سوء هاضمه و معده درد شدید، مدفوع روشن، زردی پوست یا چشم ها، تغییر در بینایی، مشکل در تکلم و تب، حتماً به پزشک مراجعه کنید.

موارد مصرف کلوپیدوگرل

مهارکننده تجمع پلاکتی.

الف- دارو به فرم پروفیلاکتیک در بیماران مبتلا به آترواسکلروزیس با ریسک انفارکتوس میوکارد، سکتة و بیماری های عروق محیطی تجویز می شود.

ب- کلوپیدوگرل به عنوان داروی کمکی همراه با آسپیرین در بیماران با آثرین ناپایدار تجویز می شود.

مکانیسم اثر کلوپیدوگرل

دارو سبب مهار اتصال آدنوزین دی فسفات به گیرنده های پلاکتی و در نتیجه مهار تجمع پلاکت ها می شود.

فارماکوکیتیک کلوپیدوگرل

کلوپیدوگرل به عنوان پیش دارو پس از تجویز به فرم خوراکی سریعا و به طور ناکامل از دستگاه گوارش جذب می شود. دارو به طور وسیعی در کبد متابولیزه شده و تبدیل به فرم فعال می شود. پیش دارو و متابولیت فعال به میزان ۹۸-۹۴% به پروتئین های پلاسما متصل می شوند.

عوارض جانبی کلوپیدوگرل

سردرد، سرگیجه، ضعف، درد قفسه سینه، تپش قلب، درد شکم، یبوست، تهوع، استفراغ، خونریزی، دیسکرازی خونی (نوتروپنی، ترومبوسیتوپنی پورپورا، آنمی آپلاستیک)

تداخلات دارویی کلوپیدوگرل

الف- مصرف همزمان این دارو با سایر داروهای انعقادی باید با احتیاط صورت گیرد.

ب- در صورت مصرف همزمان این دارو با داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی احتمال افزایش خطر خونریزی گوارشی وجود دارد.

